

پیاو بەخیلایەتی و نارەزایەتی خۆی لە ناست ھەستی لەزەتی ژنان لە کاتی جووتبووندا بە توندترین شیۆه دەردەبەری. دەمەچەقەکەى نێوان زەبوس[۱] و ھیزا[۲] لەسەر ئەوەى کە لە کاتی جووتبووندا کامیان لە کامیان زیاتر لەزت دەبەن بەناویانگە. ئەوان وەلامى ئەم پرسیاریان بە تیرەسیاس، کە خۆى ھەم ژن و ھەم پیاو بوو، ئەسپارد و بە باشترین بریاردەریان دانا. تیرەسیاس بۆچونى زەبوسى بە دروست زانىى و گوتى کە ژن لە جووتبووندا دە بەرامبەرى پیاو لەزەت دەبا.

پیاو پێى خۆش نییە ژن لەزەت لە سێکس دەبا، چونکو وا دەزانى ئەم پێخۆشبوونە دەبێتە ھۆى ئەو بىرە ناپاکە کە پیاو بۆ ئەمە خولقاوہ تاکو لەزەت بە ژن بدا، ئەک ئەوى کە ژن بۆ خۆشى و ٲراحتى پیاو خولقايى، واتا بە ئەو جوۆرى کە پیاو پێوايە. ئەم گومانە ھەراسى بە پیاو ھەلٲنا و ھەاى لە پیاو کرد کە "تۆلەى خۆى لە ژن بکاتەوہ و چەند سەد ساللە کردووێتەى بە کونلەى خۆى".

ئەم راستییە سانایە ھەبوو و ھەیە کە پیاوانى ماسکولین پێیان خۆش نییە و پەکیان لەسەر ئەوہ نەکەوتووہ کە ژن لە ئەزمونى سێکسى خۆياندا بەشدار بکەن. ئیمە لیژەدا ناکوکییەک دەبینین ئەویش ئەمەییە ھەرچەند پاتریاکالیستی پیاو ژن تەنیا وەک کەرەسەى سێکس چاو لێدەکا بەلام ھەر دیسان لە ھەولئى لەمبەرسازکردنایە بۆئەوہى ژن لەزەتى جنسى نەبیئى. دیارە ماتریاکالیست ژنان "ٲازى" دەکا و پاتریاکالیست "وەسەر" ژن دەکەوئ.

لە کۆتایى شوٲرشى پاتریاکالیدا بوو کە پاتریارکاتیکى دەمارگرژ مێٲۆدیکى دیتەوہ کە چۆن لەزەتى جنسى ژنان کەم بکاتەوہ، بئى ئەوہى زیانى بە لەزەتى پیاوان بگەییەنى. نەرەستوو گوتى: "میتکە بۆ خۆشى ژنانە"، کە وایە بیبرن! دەلێن خەتەنەى میتکە یان خەتەنەى ژنان لەلایەن خەلکى لیدین[۳] لە دەورانى گیبس[۴] دا داکەوتووہ.

بەلام ھیژودۆس دەلئى: "لێدن لە زەمانى گیبسدا لەلایەن ژنانەوہ بەرٲیوہچووہ و گیبس لەسەر داواى ٲاشارژن ٲاشای کوشت و لەتەک ٲاشارژندا بوو بە ھاوسەر و تاج و تەختى وەدەستھئنا." ھەربۆیە ئەم بۆچوونە زۆر دوور لە ٲاستى دەزانى. زۆر کەس باوہریان بە ھەکایەتى ھاجەر، ژنى لاوہکى ئیبراھیم و دایکى ئیسمایل ھەبە و نێزیکتر بە ٲاستى دەزانن و ھاجەرى بە یەکەم قوربانى خەتەنەکردن دادەنێن.

زۆر کەس دەلئى ئەم کردەویە لەنیو سامییەکاندا داکەتووہ، لەبەر ئەوہى کە عەربان زۆر ٲاہەند بوون

خەتەنەى ژنان

و ئیستاش یەکیک لە ھەرە لایەنگرانى خەتەنەکردنن. "کۆرى دایکى خەتەنەنەکراو" ٲیسترتین جینیوہ کە کەسێک دەتوانى بە کەسێکى تری بدا. ئەو ئەنگیزانەى عەربان سەبارەت بە خەتەنەى ژنان دەیلئین، ھەروەک ئەنگیزەکانى دەورانى ھەرە کۆن سەبارەت بە ختەنەکردنى پیاوان، جوړاو جوۆرہ. ھۆى سەرەکیى باس لە ٲاکى ژنانە. عەرەب دەلئین: ژنانى ختەنەنەکراو زیادە لە ٲۆبست ھەستى سێکسوالیان ھەبە و ئەوہش دەبێتە لاربوونەویان بەرەو خەیانەت و بێوہفایى. سەر ٲیچارد بورتۆن[۵]. عەرەبناسى بەناویانگ، دەلئى برین و ەلابردنى میتکە و لیچى زى پێخۆشبونى ژنانى زیاتر دەکا بەلام کەمتر ٲازییان دەکا. بورتۆن دەنووسى: "تەئسیرە ئەخەلاقییەکەى خەتەنەکردنى ژنان گرینگە." لە کاتیکدا ئاگرى سۆز کەم دەکاتەوہ، بەرٲەللایى زیاد دەکا و بیری فەساد ٲیکدەھئنى کە زۆر خراوترە لە ناپاکى لەش.

ھۆیەکى تری خەتەنەکردن کە باسى لێدەکړئ ئەوہیە کە بەر بە ٲشکۆى ئەوین بگړئ. لە چەندئ شوئندا باس لەمە کراوہ کە بە ئۆرگازمگەبشتنى ژن دەبیتە ھۆى بەرگرى ٲیتین، ئاگرى سۆز دەتوانى تۆیەکە لەنیوبەرئ. داوئٲسورت دەلئى: "ژن کە گر دەگړئ ئەو ئاوى تۆیەى کە لە پیاوى وەرگرتووہ ویشکى دەکا و ئەگەر لەم حالئتەدا مندال بخولقئ، ئەوہ مندالەکە سەقەت دەبى و نو مانگ لە سکیدا نامینئتەوہ".

داوئٲسورت ھیندیک نەقل لە "سەفەرە بۆ ئابیسین"، دەھئیتتەوہ و ھۆیەک بۆ خەتەنەکردنى ژنان دەھئیتتە ئاراوہ کە ھیچ نەقل ناییرئ، ئەو دەلئ: "ژنان لە میسر، ئابیسین[۶]، ولاتانى عەرەبى و ناوچەکانى ھاوسنور میتکەیان ئەوئەندە گەورە دەبوو، کە بەرى جووتبوونى دەگرت، بە ھۆى ئاووھەوا یان ھۆى تر، بەگشتى زۆر جار نەشئەترگەرى بەرٲیوہدەچوو." ئەو لەدەرٲژەى قسەکانیدا دەلئ: "گەر بێتو نەبیبرن و بەئێن گەورە بئى، ئەوئەندە درٲژ دەبئ بەقەرا ملی قازیکى لئدئ." ئەو دیسان دەلئ: "لەم سۆنگەيەدا ٲیاو ھاتووہ ئەم بەشە زیادییەى جەستەى بریوہ."

داوئٲسورت دەگېرٲتەوہ: "کاتیک قەشە مەسسیحییەکان لە قٲیتی کانیان[۷] قەدەخە کرد کە ئیتر نابج میتکەى کچەکانیان برن، ئەوان لە دین وەرگەران. بەم چەشنە کاتیک کچەکان گەورەبوون و ٲیاوہکانیان دەبانخواستن، ٲیاوہکان

لەوہى کە کچە قٲتییان خواستووہ تووشى دەردەسەرى دەبوون، ھەربۆیە دەچوون ژنى کافریان دەھئنا، چونکو ژنە کافرەکان خەتەنە نەدەکران و بەھۆى ئەم ژنومێژدایەتییە ٲیاوہکان لە دین وەرٲدەگەران."

قەشەکان لە ھیچ شوئیک ئەیاندەتوانى دانیشتنى گەورەى بەکۆ ٲیکئین و جەماوەرئکى زۆر لە خۆیان کۆبکەنەوہ. قەشەکان ئەم سەرلئیشٲاویییەى خۆیان بردە لای شورای کاردینال لە رۆمى. ئەوانیش زۆر بە گرتیکى گەورەیان دانا و نوئنەرانى خۆیان ناردە شوئ و ناوچەکان تاکو روونکردنەوہیان بۆ بەئینەوہ. نێردراوہکان لە گەرانەوہدا بۆ رۆمى باسیان کرد کە بەٲاستى ئەو ئاووھەوا گەرمەى ئەوئ و یان شتیکى تری لەم بابەتە بووئتە ھۆى گەورەبوونى میتکە و ئەو کارە شەرعییەى کە لە مێژد و ژنایەتیدا دەبئ بکردرئ، ٲئشى ٲئدەگيرئ. شورای مامۆستایان کە ئەم ٲاڤۆرتەیان وەرگرت، برٲاریاندا چونکو ئەم گۆرانکارییە دەبیتتە گرتفیک بۆ ژنومێژدایەتى، ھەربۆیە ھەتەمن دەبئ بریارەکەى ٲئشوو ٲدەکرٲتەوہ. کاتۆلیکەکانى قٲیتی و میسرییەکانى تر سەرلەنوئ بریارى خەتەنەکردنیان دایەوہ.

ئەم ٲاڤۆرتەى سالى ۱۷۸۹ى ٲاریس، نیشانئەدا کە تەنیا ژنان لە میسر و عەرەبستان قوربانى زیادە گەورەبوونى میتکە (کلئتوریس) نین: "ٲیاوئک شەوى ھەوہلئى زەماوئندى، کاتیک دەبینئ ئەندامى زایەندەى ژنەکەى ھەروەک ئەندامى زایەندەى ٲیاوانەى خۆى ٲرٲبووہ یەکجار قوشقى دەبئ. ٲیاوہ زۆر دەترسئ و لە تەختى خەوہ دٲتەخوارئ، وا دەزانئ کە ئەوہ سٲحر و جادوى لئکراوہ و یان ئەوہ کە بووکەکیان لئگۆرٲبوہ و ٲیاوئکیان بە جئگای بۆ داناوہ. ھەربۆیە گورجانیک چرای دٲئئ و لەبەر رووناکى تەماشای دەکا، ژنەکەى خۆى دەناسئیتتەوہ. تەماشای نٲوگەلئ ژنەکەى دەکا، سیرەتیکى درٲژ و ٲرٲ ھەروەک ھى خۆى بە ژنەکەییە دەبینئ. دواىی لە ژنکەى ٲرسیار دەکا، ژنەش ٲروونى دەکاتەوہ و دەلئ: ھەموو ژنیک لەم بەشە لە جەستەدا ھەروەک ئەو خولقاون. ھەرچەند ژنە لەبەر مێژدەکەى دەٲاڤٲتەوہ کە بئتەوہ نٲو تەختەکەى، کابرا ملنادا. لە کۆتاییدا ژنە سەردەکەوئ و دەستدرٲژى جنسى بە مێژدەکەى دەکا، واتا ژنە رۆلئى ٲیاوہکە داگیردەکا." داوئٲسورت باسى چۆنئتى کۆتایبە کە ناکا. ھۆیەکى تریش کە لە ناست

خەتەنەکردنى ژنان دەبھئنە ئاراوہ ئەوہیە کە "ژنان کەلکى ئاوہژوو لە یەکتر وەرئەگرن". ت. بل دەنووسى: "ئیمە بەلگەمان بە نووسراوہ ھەبە کە جارى وەھا ھەبە میتکە ئەوئەندە ناناسایى گەورە دەبئ کە ژنان بە میتکەى ئاوا گەورەوہ دەستدرٲژى جنسیان بە کچۆلان کردووہ... لەنیو ئەتەوہکانى ناسایى بەتایبەت لەنیو عەرباندا خەتەنەکردن بەم ھۆیەوہ ئەنجامدەدرئ کە ٲئش بەم چەشنە ٲیوئدییە ناسروشتییانە بگيرئ."

تەواوى ئەم ھۆیانەى کە باسیان کران سەرنجٲاکئشن، بەلام زۆر زۆر کەم جئى باوہرئ. تەنیا دەتوانین بلئین ھۆى سەرەکى و بناخەى ٲاستەقینەى خەتەنەکردنى ژنان بەخىلى و سادیسى ٲیاوانە کە ھەولئدەدا ژنان سزا بدا، ئەویش تەنیا لەبەرئەوہى کە ژنن. ئەشتەرگەرییەکە لە تەمەنى مندالئندا لەسەر کچە عەرەبان دەکړئ، میتکە و لچى زیان تاکو ئئسقان بەتەواوى بە چەقۆیەکى تیژ دەبەرن. ئەم کارە زۆر لە نەشتەرگەرى خەتەنەى ٲیاوان ٲرەمەترسى ترە، بەئئشتەر و بەخوئن ترە و مەبەستیکى تری بئجگە لەوہى کە کچان لە دواڤۆژدا بئەش لە لەزەتى جنسى بکەن، ھیچ مەبەستیکى تری نییە.

خەتەنەکردن تەنیا شیوہیەکە لە

تۆلەئەستاندەنەوہى ژنان لەٲئناوى

لە سۆنگەى

خەتەنەدا ژنانى

خەتەنەکراو بەمە

مەحکوم کراون کە

ئارەزومەند بن و

بۆ ھەمیشە بە

دواى لەزەتدا بن و

نارازى بمئەوہ.

ئەوہدا کە ئەوان توانایى سێکسیان لە ٲیاو زۆرتەرە. تەنیا لەم ولاتانەى کە ٲیاوسالارى بە شیوہیەکى بئ سنور ٲئشکەوتووہ بەرٲیوہدەچئ. دەتوانین بلئین لە ولاتانى سامى، واتا نەسلى حەزەرەتى نەوح دا جوولەکان بەرلە دامەزراندنى دەولەتى ئیسراييل حاشایان لەوہ دەکرد کە ئەوان کردەویەکى ئاویان دەرەق بە کچەکانیان کردبئ، بەلام بەلگە ھەبە کە ٲئچەوانەى ئەمە نیشانئەدا. ٲیچارد بورتۆن

دەلئ: "ئەم نەرىتە ئابینییە تاکو زەمانى گیرشامووسى مالم، واتا ھەزار سال دواى مەسیح لەنیو جولەکانندا ھەر ھەبووہ." گیرشامووس ئەمەى وەک قەباحەتیک تەماشا کردووہ. ھەروەھا بورتۆن دەلئ: "من وا بزائم ئئستەش ئەم نەرىتە ئابینییە لەنیو تايەفە دواکەوتووہکانى جولەکەدا ھەر بەردەواممە. نەرىتیک کە تەواوگەرئکى گونجاوہ بۆ خەتەنەى ٲیاوان، لای ھەردوو جنس ھەستى جنسى کەم دەکاتەوہ. ژنیکى خەتەنەنەکراو زۆر زووتر و خۆشخۆشتر لە ٲیاوئکى خەتەنەکراو ٲراحت دەبئ و جووتبوونى دوابەدواى یەکتر زیان بە سلامەتى ژن دەگەینئ."

ئەمانە قسەى ٲیاوى ٲیاوان، ٲیچارد، بوون کە بەجئگەى ھەموو ٲیاوئکى ٲیاوسالار فەرموویەتى. ئەو ھیچ پەرۆشى ساخى و سلامەتى ژنانى نییە، بەلکو تەنیا لەبەر توانایى و لەزەتبردنى زۆرترى ژنانە لە سێکسدا، ئاوا دەلئ. ٲیچارد خۆى دان بەمەدا دەھئئ کە ژنانى خەتەنەکراوى دەورووبەرئ تەقربەن لە ٲراحت نەدەبوون، ھەربۆیە دووقات سۆیان دەچوو بەلام ھەر بە ٲراحتەتبوون ئەدەگەبشتن. ٲیچارد بورتۆن ھەروەھا شاھیدى لەسەر ئاکامى خەتەنەى ژنانى عەرەب دەدا: "ئەوان لە شارى عەدەن خۆفرووشییان دەکرد، بەتەواوى میتکە و لیچى زیان برابوو و لەسەر ٲئستیان جئشوئنى برین و تەقەلە زلەکان ماڤۆہ."

لئیکدروونى شوئنە براوہکان شیوہیەک لە قايمکارى بوو کە ٲاکداوئتى کچانئ جئئل بەرلە شووکردن ٲیارئزن. کاتیک نەشتەرگەر میتکە و لیچى زئى برئ بەشەکانیان بە تەبەنە و

دەزووى چەرمى مەرى لئیکدەدرووہ و لە ھەمان کاتدا بۆ میزکردن لاولەییەکى ناسنەوالەیانئ بۆ دادەنئن. مانگئیک بەرلە شەوى زەماوئند، بووک خۆى بە گۆشتى گا و ھەنگوین و شیر بەھئز دەکا. ئەگەر زاوا بتوانئ بووکى بە چەکە سرووشتییەکەى خۆى بکاتەوہ، ئەوکات ئەوہ ئەو شەرکەرئکى ئازایە. ئەگەریش سەرنەکەوت ھەولئدەدا بە قامکى بیکاتەوہ، ئەگەر ھەر نەبوو وەک ئاخړین ٲئگەچارە خەنجەرەکەى دەردەکئشى و تەقەلەکان لئکھەلئدەدرئ. بە دلئیاییەوہ دەبئ ئەو ئئش و نازارى کە بووک دەیکئشى زۆر ناخۆش بئ."

ئینسان ناتوانئ ھەر ئاوا بە سانایى لەم بەشەى دواىی تئٲەرئ و گومان لە سەرچاوہى ئەم کردەوہ نەکا. کردەویەک کە سادیسى ٲیاوہتى لە ٲیوئندى لەتەک بەخىلى جنسى نیشانئەدا. تەواو ھۆى خەتەنەى ژنانە چەشنیک

ٲیاو

وہحشگەرییە، واتا ھەیان سفەتى ٲیاوسالارییە کە لە ھیندیک ولاتانى رۆژھەلاتدا باوہ.

مانتئنگازا، ئینسانناسى ئیتالیاىى، سالى ۱۸۸۵ نووسى: "خەتەنەى ژنان لە میسردا داکەوتووہ، چونکو ٲیاوانى میسرى ٲیان خۆش نەبوو لە جووتبووندا ژنان بەشى ھەوس و ئئشتایان بەدەستەوہ بئ[۸]. لە سۆنگەى خەتەنەدا ژنانى خەتەنەکراو بەمە مەحکوم کراون کە ئارەزومەند بن و بۆ ھەمیشە بەدواى لەزەتدا بن و نارازى بمئەنەوہ... ئینسان ئەوین و خۆشەویستى بە خۆشى و شادىی ھەردووک لایەنان دادەنى، ھەربۆیە کاتیک لایەنئکیان لەزەتى لایەنەکەى تر سەرکووت دەکا بئجگە لە سووکایەتیکردن بە کەسەکە و نیشانەى ھەرزەبئ، بئزەحمییەکى وەحشیانە خۆى ھیچى تر ناسەلمئئئ."

پەراوێژەکان

[۱] یەکیک لە خودا گەورەکانی یونانی کەون، کە وەک بەدەسەلاتدار ترین ٲیاوی جیھان تەماشای دەکرا. [۲] خوشک و ژنى زئشوس و شاژنى ئولمپئ. بەرلە ھەموو شتئیک وەک خودا ژنومێژدایەتى تەمشای دەکرا.

[۳] ناوچەییەکە لە ناسیای بچوکى ۷۰۰ سال بەرلە مەسیح.

[۴] ٲاشای لیدئن و یەکەم دەسەلاتدار کە ٲئى گوتراوہ تیران، واتا دئکتاتۆر (دەورى سالانى ۶۵۷-۷۸۵).

[۵] لئکۆلئنەرى ئئنگلئزى (۹۰-۱۸۲۱)، سالى ۱۸۵۳ سەردانى مەکەى کرد.

[۶] بەرى سالى ۱۹۴۵ ئەفریقا ٲئى دەگوترا نایئسئئن.

[۷] لە ھەرە میسرىیە ٲەسەنەکان و کۆنترئبن مەسیحییەکانن.

[۸] لە سەدەى ۱۸ و لە سەرەتای سەدەى ۱۹ تەنانەت لە ولاتى ئەمەریکا بەخیلایەتى سیکسى ٲیاوان بە یارمەتى شورای ٲزئشکى مافى خەتەنەکردنى ژنانى وەدستھئنا. ھەر ئەوئەندى ٲیاوئک گوتبای وا وئدەچئ ژنەکەم خوشخۆش ئئشتیای سێکس دەکا، یان ئەوہى ھەستى سئکسى تئدا زۆرە، ٲزئشکان گورجانئیک ھئلکەدانئ ژنەیان دەردەھئنا و یان میتکەیان بە چەقۆ دەٲرئن.

وەرگێران لە سویدییهوه:

مەرزە جەوانمەرد

سەرچاوە/

لە کتییى:

I begynnelsen var kvinnan
نوســـــــەر: Elizabeth Gould Davis